

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ "ГЕН. ВЛАДИМИР ЗАИМОВ" гр. СОПОТ

4330 гр. Сопот, ул. "Иван Вазов" №1, тел: +359 893 542 222, e-mail: info-1601363@edu.mon.bg

УТВЪРДИЛ:

ГЕОРГИ ГЕНОВ

Директор на ПГ «Ген. Вл. Заимов» гр. Сопот

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

в ПГ «Генерал Владимир Заимов» гр. Сопот

Кодексът е създаден на основание чл.175, ал.1, 2 и 3 от Закона за предучилищното и училищното образование, приет с решение на Педагогически съвет с протокол № 14/12.09.2024 г., съгласуван с Обществения съвет (Протокол № 5/12.09.2024г.) и утвърден със заповед №РД-10-3171/12.09.2024г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. ВЪВЕДЕНИЕ

2. НОРМАТИВНА БАЗА

3. РАЗДЕЛ I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

4. РАЗДЕЛ II. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В
УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

4.1. ГЛАВА I - ВЗАИМООТНОШЕНИЯ УЧЕНИК – УЧЕНИК

4.2. ГЛАВА II - ВЗАИМООТНОШЕНИЯ УЧИТЕЛ/СЛУЖИТЕЛ –
УЧЕНИК

4.3. ГЛАВА III – ВЗАИМООТНОШЕНИЯ СЕМЕЙСТВО –
УЧИЛИЩЕ

4.4. ГЛАВА IV - ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ КОЛЕГИТЕ

5. РАЗДЕЛ III. ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

6. РАЗДЕЛ IV. КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

7. РАЗДЕЛ V. ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

8. РАЗДЕЛ VI. УЧИЛИЩНА КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

9. РАЗДЕЛ VII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс представя стандартите за етично поведение на всички участници в училищната общност в ПГ „Ген. Вл. Заимов“, регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните задължения и установява норми на поведение.

Етичният кодекс на ПГ „Ген. Вл. Заимов“ е разработен от комисия, назначена от директора, на основание Чл.175. (1) от ЗПУО и е подчинен на общите принципи в системата на предучилищното и училищното образование.

НОРМАТИВНА БАЗА

- Конвенцията на ООН за правата на детето;
- Европейската харта за правата на човека;
- Конституция на РБ;
- Закон за защита правата на детето;
- Закон за защита правата на човека;
- Закон за предучилищното и училищно образование;
- Стандарт за приобщаващо образование.
- Закон за защита на личните данни

РАЗДЕЛ I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. Цели на училищния етичен кодекс:

(1) Да представи основните принципи и ценности, които участниците в училищната общност в ПГ „Ген. Вл. Заимов“ трябва да познават и прилагат в практиката си.

(2) Да утвърди волята на училищната образователна общност за морални и етични взаимоотношения.

(3) Да насочи поведението и подпомогне служителите в училището в решаването на етични дилеми в своята практика.

(4) Да очертае моралните отговорности на служителите в училището към учениците, към семейството, към колегите си и към обществото.

(5) Да повиши общественото доверие в професионализма и морала на българския учител.

(6) Да издигне престижа на училището като институция.

Чл.2. Дейността на участниците в училищната общност в ПГ „Ген. Вл. Заимов“ се осъществява при спазване на следните принципи:

1. Законност.
2. Лоялност.
3. Честност.
4. Безпристрастност.
5. Политическа неутралност.
6. Отговорност.
7. Етническа толерантност.

Чл.3. Учителите и служителите на ПГ “Ген. Вл. Заимов” изпълняват служебните си задължения при спазване на законодателството в Република България, като съдействат за провеждането на държавната политика в образованието.

Чл.4. Участниците в училищната общност в ПГ „Ген. Вл. Заимов“ осъществяват действия, водещи до елиминиране на произвола и укрепване на доверието в държавните институции.

Чл.5. Участниците в училищната общност в ПГ „Ген. Вл. Заимов“ извършват дейността си компетентно, обективно и добросъвестно.

Чл.6. Участниците в училищната общност в ПГ „Ген. Вл. Заимов“ се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки, като зачитат правата и достойнството на личността и не допускат каквито и да са прояви на дискриминация и агресия.

Чл.7. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл.8. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл.9. Всяко дете, попаднало в риск, има право на специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

РАЗДЕЛ II.

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

ГЛАВА I. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ УЧЕНИК – УЧЕНИК

Чл.10. Ученикът спазва ежедневно следните етични норми:

(1) Ученикът добросъвестно се ангажира в учебния процес, в присъствена форма и/или в ОПЕС в ситуация на пандемична обстановка.

- (2) Ученикът носи отговорност за собствените си действия.
- (3) Ученикът уважава себе си и другия.
- (4) Ученикът е толерантен към различните.
- (5) Ученикът не проявява агресия към другия.
- (6) Ученикът търпеливо изслушва и уважава мнението на другия.
- (7) Ученикът предлага, преценява и свободно изразява мнението си.
- (8) Ученикът не публикува в Интернет и в социалните мрежи съдържание и материали, засягащи честта и достойнството на другия.
- (9) Ученикът се стреми да разрешава конфликтите по мирен начин и не допуска такива.
- (10) Ученикът търси допълнителна подкрепа за личностното си развитие.
- (11) Ученикът е добър и прави добрини.
- (12) Ученикът търси прошка и умее да прощава.

Чл.11. При накърняване на личното му достойнство, ученикът има право да подаде заявление до Училищната Комисия по етика.

Чл.12. Всички ученици в ПГ “Ген. Вл. Заимов” се запознават с етичния кодекс срещу подпис в часа на класа.

ГЛАВА II. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ УЧИТЕЛ/СЛУЖИТЕЛ – УЧЕНИК

Чл.13. Ученикът спазва следните етични норми на поведение към учителя/служителя в ПГ “Ген. Вл. Заимов” в училище и в електронна среда.

- (1) Ученикът не проявява физическа агресия към учителя/служителя.
- (2) Ученикът не публикува в Интернет и в социалните мрежи съдържание и материали, засягащи честта и достойнството на учителя/служителя в ПГ “Ген. Вл. Заимов”.
- (3) Ученикът е длъжен да пази авторитета на учителя/служителя .
- (4) Ученикът не използва груб език при взаимоотношенията с учителя/служителя.
- (5) Ученикът комуникира на български език в училищната среда с учителя/служителя и с всички останали от училищната общност.

Чл.14. Учителят/служителят на ПГ “Ген. Вл. Заимов” се отнася безпристрастно и непредубедено към ученика.

Чл.15. Учителят/служителят на ПГ “Ген. Вл. Заимов” създава атмосфера за равнопоставеност и обективност на разглежданите случаи и лица.

Чл.16. Учителят /служителят в работата си с учениците да не допуска използването на физически наказания и възпитателни методи, уронващи достойнството на учениците.

Чл.17. Учителят /служителят на ПГ “Ген. Вл. Заимов” е длъжен:

(1) Да опазва данните и личната информация на учениците и родителите, при спазване изискванията на Чл.11. от Закона за защита на личните данни.

(2) Да създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на ученика.

(3) Да работи в интерес на ученика.

(4) Да основава практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всеки ученик.

(5) Да разбира и уважава уникалността на всеки ученик.

(6) Да подкрепя правото на ученика на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

(7) Да осигурява на учениците със специални образователни потребности равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

(8) Да не участва в практики, които не зачитат достойнството на ученика или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.

(9) Да не участва в практики, които дискриминират по някакъв начин учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

(10) Да познава симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване. Да познава и спазва законите и процедурите, защитаващи детето от насилие.

(11) Когато му станат известни действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на ученик има моралната и законова отговорност да информира органите по закрила на детето. При съмнение за малтретиране да уведомява органите за закрила на детето и да следи дали са предприети необходимите мерки.

ГЛАВА III. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ СЕМЕЙСТВО - УЧИЛИЩЕ

Чл.18. Родителите имат следните права в отношенията си с работещите в училище учители/служители:

(1) Периодично и своевременно да получават информация за успеха и развитието на децата им в образователния процес, включително и при обучение в електронна среда от разстояние, за спазването на правилата в училището и за приобщаването им към общността.

(2) Да се срещат с ръководството на училището и други учители и служители, да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на детето или ученика.

(3) Да бъдат избирани в обществения съвет на училището.

Чл.19. Родителите имат следните задължения в отношенията си с работещите в училище учители/служители:

(1) Да осигуряват редовното присъствие на ученика в училище, като уведомяват своевременно училището в случаите на отсъствие на ученика.

(2) Редовно да се осведомяват за приобщаването в училищната среда, успеха и развитието в образованието на своите деца.

(3) Да познават правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на децата им.

(4) Да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот.

(5) Да участват редовно в родителските срещи;

(6) Да се явяват в училището, след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време.

(7) Да не проявяват физическа и/или вербална агресия към учителя/служителя.

(8) Да не публикуват в Интернет и в социалните мрежи съдържание и материали, засягащи честта и достойнството на ученици, учители и служители в ПГ "Ген. Вл. Заимов".

Чл.20. Всички родители на ученици в ПГ "Ген. Вл. Заимов" се запознават с етичния кодекс срещу подпис на родителска среща, явяваща се първа след влизането в сила на етичния кодекс.

Чл.21. Морални отговорности на учителят /служителят на ПГ "Ген. Вл. Заимов" към семейството:

(1) Първостепенна отговорност е да подпомага семейството при възпитанието на децата.

(2) Да зачита достойнството на всяко семейство, както и неговите култура, обичаи, език и убеждения.

(3) Да уважава ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.

(4) Да информира семейството за всички решения, отнасящи се до детето, и когато е подходящо, да го включва във вземането на такива решения.

(5) Да информира семейството и го подпомага в случаите когато децата използват неприемливо съдържание на уеб страници, водещи до неетични прояви.

(6) Да не използва отношения със семейството за лично облагодетелстване.

(7) Да не влиза в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето.

(8) Да осигурява конфиденциалност на информация и да зачита правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството.

(9) Да зачита правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето.

(10) Да информира родителите за изследователските проекти, включващи техните деца и да се стреми да им дава възможност да упражняват правото си да откажат участието, без да изпитват чувство за вина.

(11) В случаите, когато има конфликт между членовете на семейството, да работи открито, споделяйки наблюденията си за детето, за да помогне на всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно ще се въздържа от вземане страна в конфликта.

ГЛАВА IV. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ КОЛЕГИТЕ

Чл.22. В отношенията с колегите си служителят/учителят на ПГ “Ген. Вл. Заимов” проявява уважение и коректност, като не допуска поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

Чл.23. Учителят/служителят на ПГ “Ген. Вл. Заимов” трябва:

(1) Да уважава мнението на колегите си и се съобразява с правото им на личен живот.

(2) Със своето лично поведение и чувство за отговорност да дава пример на колегите си, а служителите на ръководни длъжности и по отношение на подчинените си.

(3) Да работи за утвърждаване собствения и на колегите си авторитет, като се въздържа от действия и коментари пред ученици, родители и обществеността, уронващи личното достойнство на колеги и престижа на професията и/или училището.

(4) Да изгражда и поддържа отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

(5) Да обменя информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

(6) Да уважава колегите си и да ги подкрепя и насърчава за спазване на етичните правила.

(7) Да демонстрира външен вид и поведение, които да се отразяват положително върху имиджа на ПГ “Ген. Вл. Заимов”.

Чл.24. Когато конфликтите между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те сезират Комисия по етика, по реда описан в правилника за дейността и.

РАЗДЕЛ ТРЕТИ. ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.25. Вътрешноорганизационни правила по професионална етика - лоялност, взаимно уважение, сътрудничество, йерархична подчиненост са принципите, които ръководят учителите, служителите и работниците в техните професионални взаимоотношения. Под „ситуации в разрез с Етичния кодекс“ по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви:

- (1) неспазване на вътрешноучилищните документи;
- (2) действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището;
- (3) проявено неуважение към учениците, родителите, колегите и външни лица;
- (4) незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини;
- (5) прояви на накръняване на авторитета на други учители, служители и работници;
- (6) уронване на престижа на учебното заведение;
- (7) прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на професионалните задължения;

Чл.26. Сигналите за нарушения по чл.25 се насочват към Комисия по етика в училището и се регистрират в дневник.

Чл.27. Учителят/служителят на ПГ “Ген. Вл. Заимов” да поддържа висок стандарт на професионално поведение и постоянно да обогатява професионалните си умения.

Чл.28. Учителят/служителят на ПГ “Ген. Вл. Заимов” да предоставя висококачествени програми и услуги, като не предлага услуги, за които не притежава компетентност, квалификация или ресурси и правоспособност.

Чл.29. Учителят/служителят на ПГ “Ген. Вл. Заимов” подпомага органите на държавна власт с висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработването и провеждането на държавната политика в образованието, както и при изпълнението на взетите решения.

Чл.30. Учителят/служителят на ПГ “Ген. Вл. Заимов” изпълнява задълженията си честно и безпристрастно, като не допуска лични политически пристрастия да му влияят.

Чл.31. Учителят/служителят на ПГ “Ген. Вл. Заимов” е длъжен да спазва служебната йерархия и добросъвестно да изпълнява актовете и заповедите на горестоящите органи и служители от администрацията.

Чл.32. Учителят/служителят на ПГ “Ген. Вл. Заимов” не е длъжен да изпълни неправомерна заповед, издадена по установения ред, когато тя съдържа очевидно за него правонарушение.

Чл.33. Учителят/служителят на ПГ “Ген. Вл. Заимов” може да поиска писмено потвърждаване на служебния акт, когато в отправената до него устна заповед се съдържа очевидно за него правонарушение.

Чл.34. Учителят/служителят на ПГ “Ген. Вл. Заимов” не е длъжен да изпълни нареждане, което засяга по личен начин неговите права. В този случай той е длъжен незабавно да уведоми органа, от когото е получил нареждането.

Чл.35. Учителят/служителят на ПГ “Ген. Вл. Заимов” поставя пред своя ръководител открито и честно проблемите, с които се сблъсква в процеса на работата.

Чл.36. Учителят/служителят на ПГ “Ген. Вл. Заимов” не допуска и противодейства на корупционни практики и на други неправомерни действия в училище.

Чл.37. Учителят/служителят на ПГ “Ген. Вл. Заимов” не допуска да бъде поставен във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации.

Чл.38. Учителят/служителят на ПГ “Ген. Вл. Заимов” не трябва да изразява лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на институцията, в която работи.

Чл.39. При изпълнение на служебните си задължения учителят/служителят на ПГ “Ген. Вл. Заимов” опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и е длъжен своевременно да информира непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на повереното му имущество.

Чл.40. Документите и данните в училището могат да се използват от служителя на ПГ “Ген. Вл. Заимов” само за изпълнение на служебните му задължения при спазване на правилата на Закона за защита на личните данни.

Чл.41. Учителят/служителят не изнася и разпространява информация от професионален характер, произтичащи от работни съвещания, обсъждания и педагогически съвети.

РАЗДЕЛ IV КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл.42. При възлагането на служебна задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт между служебните му задължения и неговите частни интереси, учителят/служителят на ПГ “Ген. Вл. Заимов” следва своевременно да уведоми своя ръководител.

Чл.43. Учител/служител на когото станат известни факти и обстоятелства за възникнал конфликт на интереси, предприема необходимите мерки за изясняване на въпроса.

Чл.44. Когато учителят/служителят на ПГ “Ген. Вл. Заимов” се съмнява дали дадена дейност е съвместима със служебните му задължения, той трябва да обсъди това със своя ръководител.

Чл.45. Учителят/служителят на ПГ “Ген. Вл. Заимов” не може да използва служебното си положение за осъществяване на свои лични или на семейството си интереси.

Чл.46. Учителят/служителят на ПГ “Ген. Вл. Заимов” не участва в каквито и да са сделки, които са несъвместими с неговата длъжност, функции и задължения.

Чл.47. Конфликтът на интереси възниква, когато служителят има личен интерес, който му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решение или изпълнение на служебното задължение.

Чл.48. Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При възникването на такъв конфликт той е длъжен да уведоми веднага ръководителя си.

Чл.49. Учителят/служителят не трябва да допуска възможност друг колега да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

РАЗДЕЛ V. ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.50. Учителят/служителят на ПГ "Ген. Вл. Заимов" в обществения си живот следва поведение, което не уронва престижа на институцията, в която работи като:

(1) Не допуска на работното си място и в публичното пространство поведение, несъвместимо с добрите нрави и не използва служебното си положение с цел лични облаги.

(2) Избягва в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им цели да ги преустанови, като запази спокойствие и контролира поведението си.

(3) Спазва благоприличието в облеклото, съответстващи на служебното му положение и на институцията, в която работи.

(4) Не употребява алкохол и упойващи вещества, които могат да повлияят при изпълнението на служебните му задължения

(5) Не може да участва в прояви, с които би могъл да накърни престижа на училището.

(6) Не може да упражнява дейности, посочени в законодателството като несъвместими с неговите задължения и отговорности.

РАЗДЕЛ ШЕСТИ УЧИЛИЩНА КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл.51. За спазването на Етичния кодекс се създава Училищна Комисия по етика.

Чл.52. Състав на комисията:

(1) Членовете на Училищната Комисия по етика са 5 /петима/ и се избират с решение на Педагогическия съвет за срок от една година, след утвърждаването на Етичния кодекс. В комисията участват педагогически съветник или училищен психолог, представител на служителите, 2 /двама/ учители и председателя на ученическия съвет.

(2) Избира се и една резерва, която се включва в работата на комисията, когато към член на комисията има сигнал.

(3) На вътрешно заседание, комисията избира председател.

Чл.53. Училищната Комисия по етика приема план за дейността си.

Чл.54. Всеки участник от училищната общност може да подаде заявление, което се завежда писмено в дневник на комисията.

Чл.55. Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.

Чл.56. Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.

Чл.57. Комисията разглежда постъпилите заявления и се произнася с мотивирано становище най-късно в десетдневен срок от постъпването им.

Чл.58. Комисията по етика прави предложения за въздействие, чрез меки мерки, свързани с консултации и медиация.

Чл.59. При установено неспазване на Кодекса, комисията прави предложение до директора за налагане на санкция и/или административни мерки по Кодекса на труда.

Чл.60. За предприетите дейности и мерки се уведомяват страните в конфликта и ръководството на училището.

Чл.61. Училищната Комисия по етика веднъж годишно да отчита своята дейност на годишен ПС на ПГ "Ген. Вл. Заимов".

РАЗДЕЛ VII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.62. Правилата на поведение, съдържащи се в този кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на учителите/служителите в училище.

Чл.63. Спазването на етичните правила за поведение не противоречи на законосъобразните действията на учителите/служителите и предоставя защита от неоснователни обвинения.

Чл.64. Когато конфликт между участници в училищната общност не може да бъде разрешен от самите тях, се подава заявление до Училищна Комисията по етика.

Чл.65. Всички новопостъпили учители и служители на ПГ "Ген. Вл. Заимов" се запознават с Етичния кодекс срещу подпис.

Чл.66. Настоящият Етичен кодекс е отворен и подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване с решения на ПС.

Чл.67. Съдържанието на настоящия Етичен кодекс се публикува на сайта на училището и се поставя в Учителската стая на достъпно за всички място в папка.

Чл.68. Регулярно, в съответствие с актуализацията на Етичния кодекс, съдържанието на Чл.10, Чл.11, Чл.12 и Чл.13 се оформя като постер и се поставя във всеки кабинет на видно място.

Чл.69. Настоящият кодекс е приет на ПС с Протокол № 14/12.09.2024 г.

Чл.70. Настоящият кодекс е приет от събрание на Обществения съвет
Протокол № 5/12.09.2024 г.